

کانون بهائگی زنان افغانستان

میز مدور برای بحث روی شناخت زمینه ها و امکانات برای توسعه و تعمیق

تماس، تبادل نظر، تفاهم و همکاری برای تحقق اهداف مشترک

گزارش نتایج کار و پیشنهادات برای کار آینده

ارایه کننده : حمید عبیدی

کار میز مدور در سه مرحله (میز اول ، میز دوم و میز سوم) از پایان ماه می تا روز چهاردهم ماه سپتمبر سال ۲۰۱۵ ادامه یافت.

سند معلوماتی و دعوتنامه اشتراک در میز مدور به ۴۲ تن از فعالان حقوق زنان فرستاده شده بود. دو تن از مدعوین بنابر معاذیر صحي نتوانستند در میز اشتراک کنند. ۳۸ تن دعوت را پذیرفته و در میز حضور یافتند. از میان آنان ۳۱ تن در مباحثات اشتراک ورزیدند - ۱۹ تن از داخل و ۱۲ تن از خارج افغانستان. پنج تن از فعالان که در خارج از افغانستان اقامت دارند و بیشتر شان ژورنالیست اند، به ابراز نظر نه پرداختند. همچنان دو تن از فعالان زن از داخل افغانستان از ابراز نظر خودداری کردند.

نخستین هدف تدویر میز مدور این بود تا امکانات و زمینه ها جهت گسترش تماس، گفت و شنود، تفاهم و همکاری میان نهاد ها، فعالان و مدافعان حقوق زنان افغانستان برای تحقق اهداف مشترک، شناسایی شوند. (معلومات بیشتر در اسناد ضمیمه)

نکات مورد توافق

جمع بندی کوتاه:

1. مطالعه تمام حجم تجارب یک سده مبارزه پر فراز و نشیب برای طرح و تحقق حقوق زنان برای اجتناب از تکرار اشتباهات و کاستی های گذشته امر مهمی است؛

2. در چهارده سال اخیر زنان به دستاوردهای مهمی کسب کرده اند که حفظ ، تعمیق و گسترش آن مبرمترین وظیفه مرحله کنونی به شمار میرود؛

3. هنوز بخش بزرگی از زنان از استفاده عملی از حقوق به رسمیت شناخته شده در قوانین نافذ کشور محروم اند. این محرومیت در مناطق روستایی به خصوص گسترده تر است. باید سعی نمود تا شمار بیشتر زنان آگاهی و همچنان امکان و فرصت استفاده از حقوق به رسمیت شناخته شده شان را کسب نمایند؛

4. مدرنیزه کردن نصاب تعلیمی به هدف تربیه نسل های بعدی با روحیه و تفکر برابری جنسیتی مسأله مهمی است که تا کنون به آن توجه نشده است؛

5. توانایی های نهادها و فعالان حقوق زنان نباید در حد طرح خواست ها از دولت و اعتراضات در برابر نقض حقوق زنان محدود بماند . کارهای بسیاری است که نهادها و فعالان و مدافعان حقوق زنان میتوانند خود به صورت مستقلانه به آن ها بپردازند؛ از جمله:

- کار روشنگری در سطوح مختلف جامعه هم میان زنان و هم میان مردان. از طریق روشنگری است که ما میتوانیم در پرورش تفکر و فرهنگ معاصر نقش موثر ایفا کنیم ؛
- توجه بیشتر به بلند بردن آگاهی اقشار تهیدست زنان در شهرها و دهات ؛
- کمک به آن عده نهادها و فعالان و مدافعان حقوق زنان که در مناطق ناامن و نیز مناطق عقبمانده کار میکنند؛
- ایجاد و گسترش این آگاهی میان زنان که در هر انتخاباتی حق رای و مشارکت در رایدهی را به کارت مبارزه برای تامین حقوق خویش مبدل نمایند؛
- مبارزه با گرایش های انحرافی برای استفاده ابزاری از مسأله حقوق زنان و مبدل کردن آن به منبع سودجویی های شخصی.
- تفکیک و تقسیم وظایف میان نهادها ، فعالان و مدافعان حقوق زنان در داخل و خارج کشور ؛
- تبادل تجربه میان نهادها و فعالان حقوق زنان برای تعمیم تجارب مثبت و کارا؛
- ایجاد چتر فراگیر برای آشنایی ، گفت و شنود، ایجاد تفاهم ، همبسته گی و همکاری گسترده میان طیف وسیع نهادها ، فعالان و مدافعان حقوق زنان یک ضرورت مبرم و حیاتی به شمار میرود . این چتر رنگین میتواند جنبش زنان را به یک نیروی اجتماعی غیر قابل انصراف و موثر در سمندهی تحولات اجتماعی مبدل بسازد .
- استفاده از امکانات دیجیتالی بهترین و موثرترین وسیله برای ایجاد چتر فراگیر به شمار می رود.

تفصیل:

- از زمان نهضت امنی تا کنون کار و کوشش برای طرح و تحقق حقوق زنان به حیث بخشی از مساعی برای رفع عقبمانی افغانستان ، فراز و نشیب ها و گاه فاجعه های دردناک را سپری کرده است .

این تجارب نشان میدهند « در مراحل که وفاق اجتماعی در مورد مشروعیت دولت در کشور وجود داشته و این مشروعیت ثبات و امنیت دوامدار را تامین کرده و حکومت ها برنامه های رشد تدریجی و ارتقای رشد سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی را طرح و عملی کرده اند ، زمینه ها و امکانات تا حدودی برای تأمین حقوق زنان نیز فراهم شده است.»

- در یک و نیم دهه گذشته کوشش ها برای حضور زنان در زنده گی اجتماعی به رغم همه کمی و کاستی ها ، دستاوردهای قابل توجهی داشته است .

«استحکام ، تعمیق و گسترش دستاوردهای موجود در زمینه ی تامین حقوق زنان، تشخیص و پرداختن و تشریک مساعی برای حل و فصل مسایل، کاستیها و دشواری هایی که حل و برکنار کردن شان همین اکنون ممکن و میسر است و شناخت تهدید ها و چالش ها و تشریک مساعی برای دفع و رفع آن ها از وظایف مبرم و حیاتی مرحله کنونی به شمار میروند.»

- دستاورد های یک و نیم دهه اخیر در چهار چوب نظام کنونی به دست آمده و سرنوشت آن ها با سرنوشت نظام پیوند ناگسستی دارد. به همین جهت زنان در رفع کاستی های نظام و برون رفت از بحران عمیقاً ذینفع اند- برون رفتی که بتواند آینده بهتر افغانستان را تأمین کند .

مبارزه برای حفظ ، تحکیم ، تعمیق و گسترش حقوق زنان با مبارزه برای استقرار حاکمیت قانون ، تدوام و تعمیق روند دیموکراسی ، تامین صلح و ثبات و انکشاف اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی پیوند ناگسستی دارد.

هرگاه حاکمیت قانون به تدریج در کشور مستقر گردد، نیروهای هوادار تجدد و دیموکراسی تبارز بیشتر پیدا نمایند و جنبش زنان قوت بگیرد در آن صورت طی یک روند اصلاحات تدریجی ارتقای، با فراهم ساختن اکثریت اجتماعی شرایط طرح و تصویب قوانین در رفع بیشتر تبعیض حقوقی در برابر زنان مهیا خواهد گردید.

در صورتی که شمار روز افزون زنان در شهر ها و دهات امکانات آموزش و تحصیل را داشته باشند، زمینه های کاریابی برایشان وجود داشته باشد، با حضور شان در ارگان های دولتی و استفاده آگاهانه و مستقلانه از حق انتخاب نمودن و انتخاب شدن، خواهی خواهی خواهند توانست چنان سهمی را در امور کشوری احراز نمایند که بتوانند تحولات اجتماعی را در جهت رفع تبعیض و دستیابی به برابری حقوق سوق دهند.

- مدرنیزه کردن نصاب تعلیمی به هدف تربیه نسل های بعدی با روحیه و تفکر برابری جنسیتی؛

- طالبان و داعش نشان داده اند و ثابت ساخته اند که دشمنان نظام موجود و در عین زمان دشمنان عریان حقوق زنان و همه ارزش ها و موازین متمدن اند ؛

در عین زمان عناصر و گروه های متعددی در داخل نظام نیز موجود اند که در مورد حقوق زنان و اصلاً تمام موازین و ارزش های مدرن دیدگاه های بسیار محافظه کارانه و حتا شبه طالبانی دارند و در صدد اند تا جلو تحکیم ، تعمیق و توسعه دستاوردهای یک و نیم دهه اخیر زنان را بگیرند؛

زنان حق دارند و باید در هر گونه مذاکرات با مخالفان و روند صلح و مصالحه مشارکت داشته باشند؛ هیچ گونه توافقی که به قیمت قربانی کردن حقوق و دستاوردهای زنان به دست آید نخواهد توانست به صلح و ثبات واقعی در کشور بینجامد .

- با تفاهم ، همبسته گی و همکاری سازنده میان نهادها و فعالان و مدافعان حقوق زنان است که زنان افغانستان میتوانند به نیروی موثر و توانا برای حفظ ، تحکیم ، تعمیق و گسترش دستاوردهای یک و نیم دهه اخیر و گشایش افق های جدید مبدل گردند .

این امر زمانی ممکن و میسر شده میتواند که زنان نیروها و توانایی های بالفعل خود را از پراکنده گی برون ساخته و نیروها و توانایی های بالقوه را نیز به فعل بیاورند- این حیاتی ترین و مبرم ترین وظیفه مرحله کنونی است . در این زمینه با توجه به تجارب گذشته روی این نکات تاکید به عمل آمد:

1. پذیرش تنوع اندیشه یی و مبدل کردن آن به یک منبع غنا و امتناع از انحصارگرایی ؛
2. تشویق همگرایی میان نهادهای همفکر و همسو جهت اجتناب از کثرت تصنعی و زاید؛
3. کوشش برای برچیدن بقایای میراث های مخرب رویارویی های گذشته میان فعالان و مدافعان حقوق زنان ؛

4. مبارزه در برابر برخورد پرورشی و سوءاستفاده های شخصی از مسأله حقوق زنان ؛
5. تبارز اراده و کسب توانایی و هنر هماهنگی و همکاری برای تحقق اهداف و وظایف مشترک در عین تنوع و کثرت. دست یافتن به این مأمول نیازمند ایجاد یک چتر بزرگ است – چتری که در یک فضای باز، شفاف، دیموکراتیک، زمینه تماس، تفاهم، همبستگی، هماهنگی و همکاری میان طیف وسیع نهادها، فعالان و مدافعان حقوق زنان (به شمول نهادها و فعالان مقیم خارج از کشور) را برای ایفای وظایف مشترک جهت تحقق اهداف مشترک تامین کند؛
6. حفظ استقلال و خودارادیت جنبش زنان در برابر دولت و احزاب، سازمان ها و نیروهای سیاسی.

*

اختلافات اصولی عمده:

در مباحثات میز مدور تنها در مورد سکولاریزم و جایگاه و نقش دین دیدگاه های متقابل ارایه شدند. و اما با وجود آن هم این توافق وجود داشت که با ارتقای سطح فکری و فرهنگی جامعه، یک فهم دینی معاصر شکل خواهد گرفت و هم یک دید و درک معاصر از جایگاه و نقش دین در جامعه امکان پذیر خواهد شد. همچنان در این مورد از تجربه تونس هم تذکر به عمل آمد – تجربه یی که امکان همکاری اسلامگرایان معتدل و سوکولر ها را نشان میدهد.

پیشنهادهای:

اول: پذیرش نکات مورد توافق روی مسایل مطروحه در هر سه میز به حیث پایه همکاری میان نهادها، فعالان و مدافعان حقوق زنان ؛

دوم: بحث و تصمیمگیری در مورد مساله چه گونه گی تفکیک و تقسیم وظایف میان نهادها، فعالان و مدافعان حقوق زنان در داخل و خارج کشور در مرحله کنونی و نیز میان مدت و دراز مدت و همچنان حالات احتمالی اضطراری ؛

سوم: حفظ و گسترش میز مدور به حیث هسته مساعی برای ایجاد چتر فراگیر با توجه به نکات آتی:

- دعوت از نهادهای زنان و مدافع حقوق زنان برای اشتراک در کار و فعالیت میز مدور بر پایه ماده اول؛

- باز گذاشتن میز مدور به روی نماینده گان با صلاحیت همه نهادهای زنان و مدافع حقوق زنان و همچنان آن عده از فعالان و مدافعان حقوق زنان از اعضای شورای ملی و روسای شورهای ولایتی که پیشنهاد نخست را به صورت کل بپذیرند؛

- باز گذاشتن سه امکان برای آن عده از اشتراک کننده گان میز مدور که در مباحثات میز مدور اشتراک نورزند:

- ادامه حضور در میز مدور به حیث عضو ناظر بدون حق رای؛
- دادن فرصت اشتراک فعال در مباحثات و کار عملی بعدی میز و کسب موقف عضو تام الحقوق؛
- کسانی که با این هر دو صورت موافق نباشند و بخواهد از میز بیرون شوند، طبعاً خود میتوانند در این مورد تصمیم بگیرند و یا هم به ادمین اطلاع دهند تا عضویت شان در گروه را فسخ نماید؛

- انتخاب همه ساله سه تا هفت تن (در صورت لزوم تعداد بیشتر) به حیث اعضای هیات مدیره میز مدور؛ لازم است تا این انتخاب طوری باشد که نماینده گان گرایش های گوناگون فرصت حضور در هیات مدیره را داشته باشند و از انحصار گرایش معین جلوگیری به عمل آید: نخست اعضای میز مدور تصمیم خواهند گرفت که هیات مدیره چند عضو داشته باشد؛ سپس هر عضو میز مدور حق خواهد داشت تنها به یک نامزد عضویت در هیات مدیره رای بدهد؛ کسانی که بیشترین آرا را کسب مینمایند مطابق نصاب تعیین شده عضویت هیات مدیره را کسب خواهند کرد؛ تصامیم در هیات مدیره با توافق آرا و یا در صورت عدم دستیابی به توافق با دوثلث آرا اتخاذ خواهند شد؛ در مواردی که هیات مدیره قادر نشود بر پایه چنین روشی تصمیم اتخاذ نماید، مساله به جلسه عمومی میز مدور ارجاع خواهد شد؛

- در آینده میز مدور سندی را به نام اهداف میز مدور و نیز سندی را به نام اصول و موازین کار میز مدور تدوین تصویب نماید؛ بهتر است برای تدوین اسناد مذکور دو گروه کاری توظیف شوند؛ هر دو گروه نکات مورد توافقی را که در این گزارش به آن ها اشاره شده است، اساس کار خود قرار خواهند داد؛

- همچنان این پیشنهاد وجود دارد تا گروه فیسبوکی کانون هماهنگی زنان افغانستان به محلی برای ابلاغ تصامیم میز مدور و انتشار اسناد آن مبدل گردد؛ در صورت پذیرش این پیشنهاد، ادمین های این گروه نیز باید توسط میز مدور و یا هیات مدیره آن انتخاب و توظیف شوند و در برابر آن پاسخگو باشند ؛

- کسانی که در هیات مدیره میز مدور و یا هیات اجراییه کانون هماهنگی زنان انتخاب میشوند ، باید در کنار سایر مشخصات وقت و تعهد لازم برای ایفای این وظیفه را داشته باشند .

همسخنان گرامی ،

با امتنان از همکاری و توجه شما میخواهم تاکید نمایم که به حیث گرداننده حد اکثر کوشش را کرده ام تا نکات مورد توافق را از جریان کار هر سه میز با امانتداری استخراج و به گونه فشرده و روشن به خدمت شما پیشکش نمایم. تصویب گزارش کار و نیز پیشنهادات ارایه شده و یا وارد کردن تعديلات و تغییرات لازم در آن ها به دست شما است .

من از ته دل خوشحال خواهم شد اگر این سند به همکاری شما به پخته گی برسد و بتواند تهداب کار موفقیت آمیز آینده را پیریزی کند.

سند متن کامل توحید شده معرفی و جریان کار میز مدور:

<http://www.afghanasamai.com/NAB/Nab-2/NAB-Afghan-Women's%20-Round%20table%20discussion.pdf>

مطالب بیشتر در مورد این میز مدور تحت این نشانی قابل دسترس است:

<http://www.afghanasamai.com/NAB/index.htm>